

Paul Meurs

Sampa's solids

São Paulo groeide in de vorige eeuw uit tot een enorme metropool, zonder dat de publieke investeringen gelijke tred hielden. Met name in de buitenwijken was de situatie precair: geen asfalt, riolering, veiligheid, scholen of andere voorzieningen. Het gevolg was dat de rijkdom van de stad gevangen bleef in het centrum. De economische *boom* van de jaren vijftig leidde tot een ongeken- de ver- dichtung van welvaart. Woonbuurten balden samen in skycrapers van luxe, met kolossale appartementen en collectieve voorzieningen beneden en op het dak. In het centrum werden aan deze torens plinten van een aantal lagen met stedelijke programma's toegevoegd. Zo ontstonden miniatuursteden in kolossale gebouwen, onderling verbonden door informele routes.

Edifício Copan, aan de Avenida Ipiranga 200, is een landmark in de binnenstad. Oscar Niemeyer ontwierp het complex in 1952, maar werd niet bij de uitwerking betrokken. Copan was pas in 1977 helemaal klaar en beslaat 115.000 m² op 32 verdiepingen. In de onderbouw zitten 79 winkels, ontsloten via een binnenstraat. Het centrale punt is de espressobar. Het theater veranderde in een gospelkerk. Vanuit de binnenstraat worden de 1160 appartementen ontsloten. Achter de zes opgangen leven in totaal 4000 mensen. Copan kent een grote sociale menging. Elke lift bedient een andere doelgroep, dankzij de typologische differentiatie. In de rijke portieken zijn er maar een of twee appartementen per laag, in de simpele portieken zijn dat er wel twintig. In het sterk gesegregeerde Brazilië is zo'n opzet uitzonderlijk. In de jaren tachtig leidde de teloorgang van het centrum tot serieuze beheersproblemen voor Copan: prostitutie, burenruzies en marginalisatie. Voordat het gebouw echter een verticale favela kon worden, namen de bewoners het initiatief voor herstel. Copan is nu een van de visitekaartjes voor het hervonden elan van downtown São Paulo.

Avenida Paulista ligt op het hoogste punt van São Paulo en dateert uit 1890. De koffiebaronnen lieten hier hun paleizen bouwen. Vanaf de jaren vijftig maakten de villa's een voor een plaats voor woon- en kantoor- torens. Tegenwoordig hebben de grote internationale banken een vestiging aan Avenida Paulista en wordt de skyline gedomineerd door televisietorens en helikopterdecks. Conjunto Nacional uit 1955 is bij uitstek het gebouw dat de imago van Avenida Paulista deed kantelen. Ervoor waren de villa's met hun tuinen de norm; erna veranderde dat op slag in de schaal, abstractie, hoogte en setback van het Conjunto Nacional.

Architect David Libeskind was 26 jaar toen hij de prijsvraag voor het complex won. Dit vroege succes heeft hij nooit meer kunnen benaderen. Het complex heeft 150.000 m² en beslaat een bouwblok. Er zijn twee onder- grondse lagen met parkeren, daarop drie lagen winkels en uitgaansgelegenheden, dan een tuin waaruit een schijf van 25 lagen oprijst. De hoogbouw was bestemd voor woningen, tegenwoordig zijn er alleen kantoren. Conjunto Nacional wordt doorkruist door brede voetgangersstraten, die het gebouw de functie van een stads-centrum geven. Eraan liggen bioscopen, restaurants, een megaboekhandel. Vanuit het centrale binnen- plein voert een spiraalvormige hellingbaan naar het dak van de laagbouw. Oorspronkelijk was hier een restaurant met een parkje, nu is er een fitnessclub met een openlucht atletiek- baan. Tien jaar terug waren de binnenstraten gedeeltelijk bebouwd met restaurants en andere paviljoens. Bij een restauratie van het complex zijn deze inbouwsels verdwenen en kreeg Conjunto Nacional zijn gewaardeerde semi-openbare ruimte volledig terug.

NGK DO BRASIL

R. Augusta

BANC

Consulência

Paul Meurs

Sampa's Solids

During the last century, São Paulo grew into a huge metropolis, and public investment failed to keep pace. The situation was particularly precarious in the outer areas: no asphalt, sewers, security, schools or other facilities. As a result, the city's wealth remained trapped in the city centre. The economic boom of the 1950s led to an unprecedented concentration of prosperity. Residential neighbourhoods were bundled into luxury skyscrapers, with gigantic apartments and collective facilities at ground level and on the roof. In the centre, plinths several storeys high added urban programmes to these towers. Thus emerged miniature cities in colossal buildings, linked by informal pathways.

Edifício Copan, at 200 Avenida Ipiranga, is a landmark in the city centre. Oscar Niemeyer designed the complex in 1952, but he was not involved in its construction. Copan was not finished until 1977 and totals 115,000 m² on 32 floors. The lower part of the building contains 79 shops, accessed by an inner gallery. The central point is the espresso bar. The theatre has become a gospel church. The gallery provides access to the 1,160 apartments. A total of 4,000 people live beyond its six entrances. Copan incorporates a great social mix. Thanks to the typological differentiation, each lift serves a different target group. The entrances to the more luxurious apartments give access to only two apartments per floor, while the entrances to the more modest apartments give access to as many as twenty. In highly segregated Brazil, such a set-up is unusual. In the 1980s, the decline of the city centre led to serious management problems at Copan: prostitution, conflicts among tenants and marginalisation. Before the building turned into a vertical *favela*, however, residents took the initiative for its regeneration. Today, Copan is one of the icons of downtown São Paulo's rediscovered élan.

Avenida Paulista is situated on the highest point of São Paulo and dates from 1890. This is where the coffee barons built their palaces. Beginning in the 1950s, the mansions made way, one by one, for residential and office towers. Big international banks now have branches on Avenida Paulista, and its skyline is dominated by television towers and helicopter pads. Conjunto Nacional, built in 1955, was *the* building that tipped the balance for the image of Avenida Paulista. It was this building that transformed the norm of mansions with gardens.

Immediately after it was built, the norm became the scale, abstraction, height, and

setback of the Conjunto Nacional. Architect David Libeskind was 26 when he won the competition for the complex, and he was never able to equal this early success. The complex totals 150,000 m² and occupies an entire city block. There are three underground levels with parking, topped by three levels of shops, restaurants, cafés and night-clubs, then a garden from which rises a vertical slab of 25 levels. The high-rise section was intended to house apartments but now contains only offices. Conjunto Nacional is crisscrossed by broad walkways, giving the building the function of a city centre, with cinemas, restaurants and a mega-bookstore. From the central courtyard a spiral ramp leads to the roof of the low-rise section. Originally, this housed a restaurant with a miniature park, now there is a health club with an open-air running track. Ten years ago the inner galleries were partially built up with restaurants and other pavilions. These additions were removed during a restoration of the complex, and Conjunto Nacional regained its valued semi-public space.

Translation: Pierre Bouvier

GAM-SE
255-3300

Oficina Kopan
Oculos
Loja 31

MERCADO COPAN
LATICINIOS - LATARIAS - BEBIDAS
HORTI FRUT - AÇOUQUE - FRIOS
ENTRADA TICKETS

255-5765
SUN 1988

BOFEGO

